

De Autisme Belevings Wandeling

Wanneer meer mensen met autisme beeldend kunnen uitleggen wat autisme voor hun betekent, wordt het stereotype beeld van autisme afgebroken en wordt de mens achter de beperking zichtbaar.

De natuur zit vol met verschijnselen die kunnen verbeelden wat autisme is of wat autisme met je doet. Je moet er wel oog voor hebben. En je verbeeldingskracht laten werken. Maar wanneer je het eenmaal ziet, kun je anderen met verhalen tijdens een zondagse wandeling laten ervaren wat diversiteit is. Geef hierbij minder antwoorden, dan dat je vragen oproept: opzet is de ander aan het denken te zetten. Een enkel voorbeeld:

De rode beuk

Aan het begin van de wandeling komen we langs een landhuis, waar een prachtige boom midden op het grote grasveld staat. 'Willen jullie deze boom voor mij determineren'; vraag ik de groep, terwijl ik een schema uitdeel van hoe je de naam van een boom middels de vorm van het blad kunt herleiden. 'Maar dan moeten we een blad hebben', komt de eerste reactie uit de groep. 'Het is een rode iep', wordt dan toch vlot geroepen. Er volgen nu snel meer labels: iep, beuk, berk.

Dan geef ik uitleg over de oefening. Jullie hebben op basis van een indeelschema geprobeerd de diagnose van deze boom te stellen. Het proces van diagnosticeren betekent ook weglaten van informatie, om tot de meest kenmerkende overeenkomst te kunnen komen. Wat in jullie determineschema, zeg maar het DSM V voor bomen, echter niet is opgenomen is de kleur van deze boom. Deze boom is rood, maar voor de opstellers van het schema, behoren bomen blijkbaar groen te zijn. Alhoewel je aan de vorm van het blad en de bast van de boom ook wel kunt concluderen dat het een beuk is, wordt andere, misschien wel belangrijke informatie weggelaten.

De rode beuk komt 1 op de 10.000 beukenootjes voor. Dat is dus nog zeldzamer dan autisme voorkomt, dat is ongeveer 1 op de 100. En wat gebeurt er nu als iets heel weinig voorkomt? Dan gaan mensen dat verschijnsel vreemd of bijzonder vinden. Bij de rode beuk is het laatste gebeurd. De rode beuk was zeldzaam, dus duur in aanschaf. Alleen eigenaren van grote landhuizen konden dat betalen en lieten met de boom pontificaal in hun voortuin zien hoe welvarend en succesvol ze zelf wel niet waren. Daarom is onze associatie met de rode beuk, in principe niet meer of minder dan een beuk met een afwijkende kleur, eentje van succes.

En welke associatie kleeft er aan autisme?

En in hoeverre heeft dat te maken met een individuele persoon met autisme?